

QP Code : 16664

(2 Hours)

[Total Marks :100]

- N.B. :** (1) Attempt any **four** questions.
(2) All questions **carry equal marks.**

1. Explain the Meaning, Nature and Scope of the History.
2. Review the relation of History with other Social Sciences.
3. Explain the importance of Authenticity in the sources of the historical research.
4. Give an account of the different types of Footnotes and state its importance in the research.
5. Examine the Theological approach of the Philosophy of History.
6. Explain the Idealistic view of history as propounded by Hegel.
7. Assess the main features of the Annals School of the history.
8. Comments any two of the following :-
  - (a) Steps in Historical Research.
  - (b) Marxist School
  - (c) Positivist view of history.

- सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. इतिहासाचा अर्थ, स्वरूप, आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
२. इतिहासाचा इतर सामाजिक शास्त्राबरोबरच्या सहसंबंधाचा आढावा घ्या.
३. ऐतिहासिक संशोधनामध्ये साधनांच्या सत्यतेचे महत्त्व सांगा.
४. तळटिपांचे विविध प्रकार सांगून त्यांचे संशोधनातील महत्त्व सांगा.
५. इतिहासाच्या तत्वज्ञानातील धार्मिक दृष्टीकोणाचे परिक्षण करा.
६. हेगेलचे इतिहासासंबंधीचे आदर्शवादी विचार स्पष्ट करा.
७. इतिहासाच्या अँनल्सवादी विचार प्रवाहाच्या मुख्य वैशिष्ट्यांचे मूल्यांकन करा.
८. भाष्य करा. (कोणतेही दोन)
  - (अ) इतिहास संशोधनातील पायऱ्या
  - (ब) मार्क्सवादी विचार प्रवाह
  - (क) प्रत्यक्षार्थवादी इतिहास प्रवाह.